

Stichting wAarde

Beleidsplan 2016

Algemeen

In 2016 worden twee meerjarige, succesvolle projecten afgerond: *Lekker Landschap* en *Natuur, Lijfstijl en Gezondheid*. Deze projecten vroegen en vragen veel van onze aandacht.

Ook daarnaast blijven we ons inzetten voor een 'natuur-inclusieve' samenleving, met oog voor duurzaamheid, schoonheid en natuur.

We zien dat tal van collega-organisaties dit waarderen en een beroep op ons doen, in verband met de opgebouwde inzichten en expertise van onze organisatie.

In dit Beleidsplan 2016 gaan we in op de plannen voor 2016, aan de hand van achtereenvolgens:

- de lopende projecten
- de belangrijkste eerder ontwikkelde, nu op te starten projecten
- nieuwe projecten

De lopende projecten

Lekker Landschap

Lekker Landschap richt zich op voedsel als verbindende schakel tussen de moderne (stads)bewoners en de groene leefomgeving met als doel de verbinding tussen mens, voedsel en natuur in het landschap dichtbij huis te versterken.

Lekker Landschap is een (door Stichting wAarde ontwikkeld) initiatief van Landschapsbeheer Nederland en Stichting wAarde met als centraal thema: *Natuurbeleving als dagelijkse kost*. Via de website www.foodwalks.nl bieden we verspreid over heel Nederland een nieuw netwerk aan van 'Foodwalks' (maaltijdwandelingen en maaltijdfietsroutes).

Aan de hand van een routebeschrijving kunnen mensen zelf de natuur in om ingrediënten te plukken voor een heerlijke maaltijd. In goed omschreven regiorecepten staat aangegeven waar alles groeit en bloeit en hoe de betreffende maaltijd kan worden bereid. Aanvullende ingrediënten worden ter plaatse door winkels of boeren verkocht. Zo slaan winkeliers, wandelaars, natuurbeschermers, boeren, koks, stadsbewoners, scholen en gemeenten de handen ineen, met als doel: natuurbeleving als dagelijkse kost.

Andere activiteiten die in het kader van dit project worden ontplooid, zijn:

- ecologisch, landschappelijk en cultuurhistorisch verantwoorde aanplant van eetbare gewassen;
- het stimuleren van gemeentelijke vrijstellingen voor aanplant en gebruik van buurttuintjes, onland en plantsoenen door samenwerkende buurtbewoners;
- organisatie van maaltijdwandeling- en fietsdagen in het hele land.

Het project loopt van 1 maart 2013 tot 1 oktober 2016 en wordt gefinancierd door de Nationale Postcodeloterij.

Actie 2016:

In 2016 zal het werk aan de foodwalks, de websites en de externe communicatie, conform projectplan, worden voortgezet en afgerond. In toenemende mate zal daarbij worden ingezet op het versterken van 'het zelfgenererend vermogen' van wildpluk als vorm van natuurbeleving. Centraal daarin staat de samenwerking met derden, rond onder meer:

- de organisatie van de derde Nationale Wildpluk Conventie
- de uitbouw van het (door ons opgerichte) Wildplukkers Gilde Nederland
- het voortdurend stimuleren van particuliere initiatieven m.b.t. plukroutes in den lande.

Natuur, lijfstijl en gezondheid

Natuur, lijfstijl en gezondheid richt zich op agendering van de 'straatwaarde' van het thema jongeren-natuur-gezondheid. Concreet richten we ons daarbij op:

- het verkennen, in beeld brengen en agenderen van de straatwaarde van natuur, lijfstijl en gezondheid in onze moderne samenleving;
- het relateren van de straatwaarde aan wetenschappelijke inzichten, best practises en vigerend beleid op het vlak van natuur en gezondheid;
- het vervolgens samenlevingsbreed genereren van concrete initiatieven, netwerken en (op termijn zelfgenererende) ontwikkelingen op het vlak van natuur en gezondheid.

Dit project loopt van 1 mei 2013 tot 31 december 2016 en wordt gefinancierd door de directie Natuur en biodiversiteit van het ministerie van E.Z.

Actie 2016:

Nadat in 2015 in Arnhem zuid de eerste (door ons ontwikkelde) Fit-Rust-Plek is gerealiseerd, richten we ons nu op het nader uitrollen van dit concept bij andere gemeenten. In 2016 wordt daartoe de nadruk gelegd op het ontwikkelen van een systeem voor (zelf)monitoren door jongeren, teneinde zo het effect van verblijf in groene ruimten op stressbeleving inzichtelijk te maken en samenlevingsbreed te agenderen. Hierbij werken we samen met o.m. de Radboud Universiteit van Nijmegen.

Tien jaar loop ik rond

Het journalistieke project *Tien jaar loop ik rond* richt zich op observaties over veranderingen in landschap, vanuit het oogpunt van een wandelaar in de periode 2015-2025.

Puur op basis van zintuiglijke waarneming leidt dit tot notaties en reflecties over veranderingen in het landschap in het algemeen.

Met bijzondere aandacht voor ontwikkelingen binnen de veeteelt (voor koeien in het bijzonder) en natuurlijk voor de ongekend snel waarneembare (eerste) effecten van klimaatverandering in ons land.

Door de ingebouwde traagheid van de wandelaar en de (relatief) lange periode van observatie kunnen veranderingen in het landschap inzichtelijk en invoelbaar worden gemaakt, op een wijze die verder en dieper gaat dan de waan van de dag.

Actie 2016:

Ook in 2016 worden, in het kader van dit project, veel wandelingen door het landschap gemaakt. Met de pen in de hand. Daarnaast worden ook - meer beleidsmatig - de discussies en effecten gevolgd van de steeds veranderende (Europese) regelgeving t.a.v. melkproductie, mestbeleid en vergroening van het landschap.

De belangrijkste eerder ontwikkelde en nu op te starten projecten

If all goes well...

Om het verlangen naar een duurzame toekomst, dat bij veel mensen leeft, aan kracht te laten groeien, is het van belang dat die sluier die ons het zicht op de toekomst ontnemt, opzij geschoven wordt. Daartoe heeft Stichting wAarde het project *If all goes well...* ontwikkeld.

Na een uitgebreide verkenning van *de straatwaarde* van dit verlangen, zal hierin met tal van kunstenaars worden samengewerkt om tot een aansprekende verbeelding van de bij veel mensen sluimerende en 'versluierde' aspiraties voor de toekomst te komen. Een verbeelding die - in de traditionele betekenis van het woord - het verlangen *luister* bijzet en daarmee deelbaar en bespreekbaar maakt.

Een uitgebreid traject van strategische verkenningen, vooronderzoeken en consultatierondes heeft niet alleen tot tal van enthousiaste reacties geleid, maar heeft ons ook in staat gesteld onze plannen in deze te concretiseren en te optimaliseren.

Het beoogde project getiteld *If all goes well* - sluit aan bij de alom erkende noodzaak tot verdieping en uitwerking van de culturele en artistieke aspecten van duurzaamheid, zoals die onder meer zijn uitgesproken in de General Assembly van de Verenigde Naties (2014) en plenaire bijeenkomsten van het World Cultural Forum (2013).

Het streven is om dit project in de periode 2017 – 2020 op nationale schaal uit te voeren (met daarbij een beperkt aantal, inhoudelijk relevante, verkenningen in landen als India, Nieuw Zeeland en de Verenigde Staten). Aansluitend zal, indien hier internationaal gezien voldoende draagvlak voor bestaat, het project over vijf continenten worden 'uitgerold'.

Actie 2016:

In 2016 zal gezocht worden naar financiering van het nationaal uit te voeren project in de periode 2017 – 2020 en zullen de eerste voorbereidingen voor uitvoering van het project worden genomen.

De straatwaarde van beleid

Reeds in 2014 hebben we ons bezonnen op manieren hoe onze kennis en ervaring met betrekking tot het verkennen van *de straatwaarde van duurzaamheid* breder in te zetten. Daartoe richtten we ons op de ontwikkeling van een methode om het aansluitingsvermogen van de overheid te vergroten en de nieuwe sturingsfilosofie succesvol in de praktijk te leren toepassen.

Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van *De Straatwaarde van Beleid* (voorheen *De Smidse voor Beleid met Straatwaarde*): een opleidingsmodule voor medewerkers van het ministerie van EZ in het kader van het traject 'Samen in beleid'.

Hierin krijgen medewerkers de mogelijkheid ervaringsgericht te leren hoe zij de verbinding tussen overheid en maatschappij concreet kunnen maken gemaakt kan worden en de potentie omgezet kan worden in daadwerkelijke kracht.

Actie 2016:

Onze opleidingsmodule is inmiddels formeel in het opleidingstraject van het ministerie van EZ opgenomen. Indien zich voldoende medewerkers van het ministerie voor deze module aanmelden zal de cursus in 2016 aan betrokkenen worden gegeven.

Nieuwe projecten

Natuur-inclusief / J'accuse...

Stichting wAarde maakt zich, sinds haar oprichting in 1999, sterk voor een 'natuur-inclusief' samenleven; íclusief respect en intrinsieke waardering voor natuur, íclusief het verlangen naar de schoonheid en de troost, íclusief de waarden van natuur en gezondheid, voedsel en cultuur voor iedereen. 'Natuur-inclusiviteit' in Nederland wordt in ras tempo afgebroken en lijkt inmiddels al bijna voltooid verleden tijd.

Op de achtergrond van dit alles speelt de groeiende consensus dat we dit tijdperk kunnen definiëren als 'Antropoceen'. Het Antropoceen is de naam van het nieuwe geologische tijdperk (dat nu zou ingaan) waarbij wordt onderkend en geaccepteerd dat het Aardse klimaat en de atmosfeer, de natuur, het leven en het totale 'bestuurlijk systeem Aarde' door mensen worden bepaald.

In lijn daarmee zie de opkomst van modern-ecology, die zegt dat vooruitgang, urbanisatie en industrialisatie de oplossing van alles is, en we ons bijvoorbeeld geen enkele zorg moeten maken over het verlies aan biodiversiteit omdat we alle planten en dieren later toch wel weer genetisch in elkaar kunnen knutselen. Dit onder het veelgeprezen motto '*We zijn als Goden en kunnen daar dus beter goed in worden.*'

Dit staakt haaks op de missie en inzet van Stichting wAarde door de jaren heen.

Wij zullen de ingezette segregatie tussen 'mens' en 'natuur' dan ook aan de kaak stellen, door een oprecht en goed onderbouwd *J'accuse* te schrijven, waarin die segregatie aangeklaagd wordt en waarin uitgewerkt wordt waar deze in de toekomst toe kan leiden.

Actie 2016:

In 2016 e.v. zal worden gewerkt aan een doorwrocht en goed onderbouwd *J'accuse*, waarin de voortschrijdende segregatie tussen 'mens' en 'natuur' geanalyseerd en aangeklaagd wordt.

Thema's die daarbij centraal staan, zijn:

- (het gegeven van) natuur versus (het pragmatisme van) 'de technical fix';
- klimaatverandering, eco-vluchtelingen en de risico's van geo-engineering;
- biodiversiteit, intrinsieke waarden, macht en overmacht;
- vooruitgang, vervreemding en bescheidenheid.